

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

PSI

PSIHOLOGIJA

OGLEDNI ISPIT

DRŽAVNA MATURA 2021./2022.

PSI.00.HR.R.K1.20

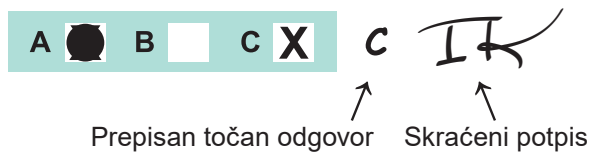

45340

Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 3 prazne.

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

1. U kojemu je stoljeću psihologija postala samostalna znanost?

- A. u 17.
- B. u 18.
- C. u 19.
- D. u 20.

(1 bod)

2. Što od navedenoga **nije** predmet istraživanja psihologije?

- A. duša
- B. misli
- C. osjeti
- D. snovi

(1 bod)

3. Koji je od navedenih primjera fizički činitelj koji utječe na psihičke procese i ponašanje?

- A. glad
- B. buka
- C. razina hormona
- D. povišena tjelesna temperatura

(1 bod)

4. Koju od navedenih hipoteza može istraživati socijalna psihologija?

- A. Samopoštovanje raste sa životnom dobi.
- B. Emocionalno obojene riječi bolje se pamte.
- C. Alkohol oštećuje živčane stanice u malome mozgu.
- D. Predrasude se smanjuju kontaktom s objektom predrasuda.

(1 bod)

5. Kako se naziva načelo perceptivnoga grupiranja ilustrirano na slici?

- A. načelo blizine
- B. načelo sličnosti
- C. načelo simetrije
- D. načelo zatvaranja

(1 bod)

6. Kako se naziva pojava zbog koje gledatelji predstave imaju dojam da se nepokretni automobil kreće jer se zapravo pomiče velika pozadinska kulisa?

- A. fi-fenomen
- B. inducirano gibanje
- C. linearna perspektiva
- D. autokinetički fenomen

(1 bod)

7. Koji će uzrok zaboravljanja nastupiti ako učenik nakon učenja sadržaja iz Psihologije zaboravi dio sadržaja iz Geografije koji je prethodno učio?

- A. pozitivan transfer
- B. motivirano zaboravljanje
- C. proaktivna interferencija
- D. retroaktivna interferencija

(1 bod)

8. Koji je od navedenih sadržaja pohranjen u proceduralnome pamćenju?

- A. vezanje kravate
- B. školski raspored sati
- C. prvi dan u srednjoj školi
- D. brojevi mobitela prijatelja

(1 bod)

Psihologija

9. Koji je redoslijed kretanja informacija u pamćenju kada se učenik na testu prisjeća godine Francuske revolucije iz prethodno naučene lekcije iz Povijesti?

- A. senzorno – dugoročno
- B. dugoročno – senzorno
- C. dugoročno – kratkoročno
- D. kratkoročno – dugoročno

(1 bod)

10. Žena se dovezla automobilom do zračne luke bez problema iako je do sada tamo uvijek išla autobusom. Kojom je vrstom učenja žena naučila put do zračne luke?

- A. klasičnim uvjetovanjem
- B. operantnim uvjetovanjem
- C. skrivenim učenjem
- D. socijalnim učenjem

(1 bod)

11. Koju će emociju najlakše prepoznati pripadnici različitih kultura na temelju izraza lica?

- A. iznenađenje
- B. ljubomoru
- C. sram
- D. zavist

(1 bod)

12. Počeo je padati snijeg i djevojčica je to procijenila kao poželjan događaj. Koju komponentu u nastanku emocionalne reakcije opisuje taj primjer?

- A. kognitivnu interpretaciju
- B. emocionalni doživljaj
- C. izražajnu reakciju
- D. tjelesnu reakciju

(1 bod)

13. Koji je motiv razvijen kod osobe koja ulaže napor i teži biti izvrsna u svojem poslu te se voli natjecati sama sa sobom i drugima?

- A. za druženjem
- B. za autonomijom
- C. za postignućem
- D. za pripadanjem

(1 bod)

14. Koji od navedenih simptoma pripada kognitivnim znakovima stresa?

- A. nesanica
- B. agresivnost
- C. razdražljivost
- D. zaboravljivost

(1 bod)

15. Kojim se oblikom nošenja sa stresom koristi mladić koji nakon prekida veze razgovara o tome sa svojim prijateljima?

- A. pomaknutom agresijom
- B. izbjegavanjem stresnih događaja
- C. suočavanjem usmjerenim na emocije
- D. suočavanjem usmjerenim na problem

(1 bod)

16. Kakvu raspodjelu inteligencije u populaciji pokazuje Gaussova krivulja?

- A. podjednak broj prosječnih i iznadprosječnih
- B. podjednak broj prosječnih i ispodprosječnih
- C. podjednak broj ispodprosječnih i iznadprosječnih
- D. podjednak broj ispodprosječnih, prosječnih i iznadprosječnih

(1 bod)

Psihologija

17. Među kojim je ispitanicima u istraživanjima uloge naslijeđa i okoline u razvoju inteligencije utvrđena najveća sličnost u inteligenciji?

- A. među roditeljima i djecom
- B. među jednojajčanim blizancima
- C. među braćom i sestrama različite dobi
- D. među dvojajčanim blizancima istoga spola

(1 bod)

18. U kojemu razvojnem razdoblju fluidna inteligencija postiže najviši stupanj?

- A. u ranome djetinjstvu
- B. u srednjemu djetinjstvu
- C. u adolescenciji
- D. u odraslome dobu

(1 bod)

19. U kojemu se razvojnem razdoblju nalazi petogodišnje dijete koje **ne razumije** da količina tekućine ostaje ista bez obzira na oblik čaše u kojoj se nalazi?

- A. u senzomotornome razdoblju
- B. u predoperacionalnome razdoblju
- C. u razdoblju konkretnih operacija
- D. u razdoblju formalnih operacija

(1 bod)

20. Koje obilježje kognitivnoga razvoja prema Piagetu pokazuje dojenče kada pogleda pod krevet u potrazi za loptom koja se otkotrljala ispod njega?

- A. animizam
- B. konkretnost
- C. logičko mišljenje
- D. stalnost objekata

(1 bod)

21. Kojega je psihoterapijskoga usmjerenja psiholog koji bi depresiju opisao kao rezultat nesvjesnih procesa u kojima je ljutnja usmjerena prema unutra vjerojatno zbog represije?

- A. kognitivnoga
- B. bihevioralnoga
- C. humanističkoga
- D. psihoanalitičkoga

(1 bod)

22. Koji je socijalni utjecaj Zimbardo želio ispitati zatvorskim eksperimentom na Stanfordskome sveučilištu?

- A. utjecaj cilja na ponašanje
- B. utjecaj uloge na ponašanje
- C. utjecaj većine na ponašanje manjine
- D. utjecaj manjine na ponašanje većine

(1 bod)

23. Koja od navedenih situacija dovodi do kognitivne disonance?

- A. negativan stav prema autoritetu
- B. neusklađenost ponašanja i stava
- C. negativan stav prema ostatku društva
- D. neusklađenost stava i društvenih norma

(1 bod)

24. Koji se od navedenih opisa odnosi na diskriminaciju?

- A. Stariji ljudi teže sklapaju prijateljstva.
- B. Bogati su ljudi manje socijalno osjetljivi.
- C. Adolescenti su skloni rizičnomu ponašanju.
- D. Žene su za isti posao lošije plaćene od muškaraca.

(1 bod)

Psihologija

25. Kako se naziva pojava da nastavnikova očekivanja od učenika utječu na njihova postignuća?

- A. stereotip
- B. predrasuda
- C. kognitivna disonanca
- D. samoispunjavajuće proročanstvo

(1 bod)

26. Kada će prema istraživanjima iz socijalne psihologije unesrećenoj osobi najbrže biti pružena pomoć?

- A. uz jednoga promatrača
- B. uz dva promatrača
- C. uz tri promatrača
- D. uz četiri promatrača

(1 bod)

27. Što je Solomon Asch istraživao u svom eksperimentu u kojemu je od ispitanika tražio da procjenjuju dužine linija?

- A. percepciju
- B. konformizam
- C. efekt promatrača
- D. grupnu polarizaciju

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Točan odgovor donosi jedan bod.

28. Psiholog želi istražiti problem utječe li edukacija o emocijama na načine rješavanja sukoba.
Koji je sljedeći korak u njegovu istraživanju?

(1 bod)

29. Koji monokularni znak percepcije dubine omogućuje osobi da mali grm na ulazu u pećinu
doživi bližim od ulaza?

(1 bod)

30. Kako se naziva pojava zbog koje svoj kaput percipiramo iste boje po noći i po danu iako su
uvjeti percipiranja promijenjeni?

(1 bod)

31. Koji dio autonomnoga živčanog sustava izaziva tjelesne promjene i opskrbljuje tijelo energijom
pri jakim emocijama?

(1 bod)

Psihologija

32. Osoba koja ne može imati djecu provodi mnogo vremena u društvu maloga nećaka. Koji je obrambeni mehanizam opisan u tome primjeru?

(1 bod)

33. Izračunajte kvocijent inteligencije osmogodišnjega djeteta koje rješava isti broj zadataka kao prosječan dvanaestogodišnjak.

(1 bod)

34. Kojoj vrsti igara pripadaju dječje igre liječnika s lutkama?

(1 bod)

35. Koji stil roditeljstva imaju roditelji koji djetetu koje kasni kući zbog opravdanoga razloga ne dopuštaju da objasni što se dogodilo, već ga odmah kazne?

(1 bod)

36. Navedite primjer djelovanja halo-efekta.

(1 bod)

- 37.** Zbog koje vrste socijalnoga utjecaja vođitelj u svojoj prvoj emisiji uživo čini više pogrešaka nego na probama?

(1 bod)

- 38.** Kako se u socijalnoj psihologiji naziva pojava kada učenici ulažu manje truda u zadatak koji rade u grupi nego kada rade samostalno jer očekuju da će ga netko drugi napraviti?

(1 bod)

- 39.** Kako se u socijalnoj psihologiji naziva ponašanje osobe koja redovito daje krv kako bi spasila nečiji život?

(1 bod)

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovor upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan, dva ili tri boda.

40. Pozorno pročitajte tekst.

Tijekom 2006. godine Oatley je sudjelovao u istraživanju korelacije između čitanja i rezultata na testovima empatije i socijalnih vještina. Prvo se testirala sposobnost sudionika istraživanja da prepoznaju autore djela, čime se provjeravalo koliko su – i kakvih – knjiga pročitali. Zatim su sudionici podvrgnuti testu koji mjeri razinu empatije te onom koji mjeri sposobnost tumačenja mentalnih stanja drugih osoba tako što se fotografije očiju glumaca moraju povezati s odgovarajućom emocijom. Očekivano, rezultati su pokazali da su sudionici s višom razinom poznavanja autora djela postigli bolji rezultat na testu socijalnih vještina.

Prema: <https://studentski.hr>, 2016.

Kakva je korelacija utvrđena u opisanome istraživanju? Na primjeru iz teksta objasnite što metoda korelacije omogućuje i što je njezin nedostatak.

(3 boda)

- 41.** Šef je u uredu nekoliko puta vikao na radnika. Radniku je pritom ubrzano lupalo srce. Sada mu srce svaki put počinje ubrzano lupati kada dolazi u taj ured. Objasnite ili shematski prikažite, navodeći sve potrebne elemente, proces klasičnoga uvjetovanja opisan u tome primjeru.

(3 boda)

- 42.** Imenujte tri vrste sukoba motiva i navedite odgovarajući primjer za svaki od tih sukoba.

(3 boda)

Psihologija

43. Pozorno promotrite sljedeću sliku.

Izvor: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:_03.jpg

Koja je tehnika procjene ličnosti prikazana na slici? Navedite jednu prednost i jedan nedostatak takve metode procjene ličnosti.

(3 boda)

- 44.** Definirajte atribucijski proces i na primjeru iste situacije objasnite razlike u atribuiranju ponašanja drugih i vlastitoga ponašanja.

(3 boda)

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica